

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
GURISDIZZJONI SUPERJURI
SEZZJONI GENERALI**

MAGISTRAT Dr Brigitte Sultana LL.D. LL.M. (Cardiff), Adv. Trib. Eccl. Melit.

Illum 11 ta' Dicembru 2020

Rikors Guramentat Nru 92/2018 (BS)

Joseph Raymond Aquilina u Stephanie Frendo

-vs-

RiteAnne Bigeni

Il-Qorti;

Rat ir-rikors guramentat ta' Joseph Raymond Aquilina et fejn esponew u bil-gurament tagħhom ikkonfermaw:

Dikjarazzjoni ta' l-oggett tal-kawza.

1. Illi l-esponenti huma proprietarji tal-fond numru sitta (6), Block B, "Belsito Flats", Triq l-Għajn Mhelħel, Zebbug, Ghawdex.
2. Illi l-intimata hija l-proprietarja tal-fond li jinsab immedjatamente sovrastanti l-fond di proprijeta' ta' l-esponenti fil-Block B, "Belsito Flats", Triq l-Għajn Mhelħel, Zebbug, Ghawdex, kif ukoll tal-bejt sovrastanti, bl-arja libera kollha tieghu *ad usque ed cealum*.
3. Illi fi zminijiet ricenti, l-esponenti sofrew u ghadhom qed isofru hsarat kbar u imminenti fil-fond tagħhom minhabba perkolazzjoni regolari u kontinwa ta' l-ilma provvenjenti minn fuq il-bejt ta' l-intimata u minn xi fethiet fil-hitan u s-soqfa u nuqqas ta' *sealing* adegwat fl-aperturi ta' l-aluminium tal-fond ta' l-istess intimata kif ukoll minn nuqqas ta' *waterproofing* adegwat fit-terrazzin ta' l-imsemmi fond ta' l-intimata u minn *drain pipes* ta' l-ilma tax-xita li jinsab fl-imsemmi bejt li huma stagnati u mkissra.

4. Illi din il-perkolazzjoni ta' l-ilma qed tikkaguna hsarat considerevoli fil-fond ta' l-esponenti kif propriju kkonkluda l-Perit Paul Camilleri fir-rapport tieghu datat disgha u ghoxrin (29) ta' Awwissu elfejn u erbatax (2014), liema rapport qed jigi hawn anness u mmarkat bhala Dok. PC1. Dawn il-konkluzzjonijiet wasal ghalihom ukoll il-Perit Joseph P. Dimech fir-rapport tieghu datat hdax (11) ta' Awwissu elfejn u hmistax (2015), li qed jigi hawn anness u mmarkat bhala Dok. JPD1, kif ukoll fir-rapport tieghu datat erbatax (14) ta' Marzu elfejn u sbatax (2017), hawn anness u mmarkat bhala Dok. JPD2, fejn l-imsemmija hsarat gew elaborati f'aktar dettall u fejn il-Perit Dimech indika xi xogħlijiet rimedjali li kellhom jigu esegwiti fil-fond de quo.
5. Illi l-imsemmija hsarat wasslu sabiex il-fond tal-esponenti jispicca fi stat li ma jistax jintuza iktar għal skopijiet residenzjali u għaldaqstant l-istess esponenti jinsabu fl-impossibilita' li jghixu fil-fond di proprjeta' tagħhom.
6. Dak kollu premess, inkluz ic-certifikati peritali fuq imsemmija, ingiebu a konjizzjoni ta' l-intimata, li giet ripetutament interpellata sabiex tiehu l-mizuri u l-prekawzjonijiet necessarji biex tigi eliminata l-infiltrazzjoni ta' ilma mill-fond tagħha għal gol-fond sottostanti ta' l-esponenti, u sabiex tagħmel tajjeb għad-danni minnha kkagunati, u dan anke permezz ta' email mibghuta mill-Avukat Dottor Georgine Grech datata disgha u ghoxrin (29) ta' Settembru elfejn u erbatax (2014), hawn annessa u mmarkata bhala Dok. GC1, kif ukoll permezz ta' ittra mibghuta mill-istess Avukat Grech, data hamsa (5) ta' Marzu elfejn u hmistax (2015), hawn annessa u mmarkata bhala Dok. GC2, flimkien ma' ittra mibghuta mill-Perit Joseph P. Dimech datata sitta (6) ta' Dicembru elfejn u sittax (2016), li qed tigi hawn annesas u mmarkata bhala Dok. JPD3, kif ukoll permezz ta' protest gudizzjarju pprezentat fis-sitta (6) ta' Awwissu elfejn u tmintax (2018), li qed jgi hawn anness u mmarkat bhala Dok. AZM1; cioe' nonostante dawn l-interpellazzjonijiet u twissijiet, l-istess intimata baqghet inadempjenti;
7. Dawn il-fatti huma magħrufa lill-esponenti personalment.

Raguni tat-Talba

Stante li, kif premess, fil-fond tal-esponenti qed jigu kkawzati danni sostanzjali minhabba infiltrazzjoni ta' ilma mill-proprjeta' sovrastanti, di proprjeta' ta' l-intimata, u peress li l-istess intimata ma hadet l-ebda mizuri effettivi sabiex telmina permanentement tali infiltrazzjoni, u naqset milli tagħmel tajjeb għad-danni minnha kkagunati lill-istess esponenti, dawn tal-ahhar huma kostretti jadixxu lil din l-Onorabbi Qorti u jistitwixxu l-prezenti procedura.

Talbiet

Talbu ghaliex l-intimata:

1. M'ghandux jigi determinat u dikjarat minn din l-Onorabbi Qorti, okkorrendo b'opera ta' periti nominandi, illi mill-fond di proprjeta' ta' l-intimata hemm infiltrazzjoni ta' ilma ghal gol-appartament sottostanti di proprjeta' tar-rikorrenti, it-tnejn formanti parti mill-binja Block B, "Belsito Flats", Triq l-Ghajn Mhelhel, Zebbug, Ghawdex.
2. M'ghandhiex l-intimata tigi kkundannata minn din l-Onorabbi Qorti, sabiex fi zmien qasir u perentorju li jigi liha prefiss, tadopera l-mizuri u tiehu l-prekawzjonijiet kollha necessarji sabiex tigi eliminata permanentement l-infiltrazzjoni ta' ilma mill-fond proprjeta' tagħha għal go l-appartament sottostanti proprjeta' tar-rikorrenti, u dan isir taht id-direzzjoni ta' periti nominandi.
3. Fin-nuqqas ta' esekuzzjoni volontarja da parti ta' l-intimata fit-terminu lilha hekk prefiss, m'ghandhiex din l-Onorabbi Qorti tawtorizza lir-rikorrenti jagħmlu huma l-imsemmija xogħlijiet, a spejjeż ta' l-intimata, taht id-direzzjoni ta' l-istess periti nominandi.
4. M'ghandux jigi determinat u deciz minn din l-Onorabbi Qorti li b'rizzultat ta' l-infiltrazzjoni ta' ilma mill-fond ta' l-intimata għal go l-appartament tar-rikorrenti, kif premess, l-istess rikorrenti sofrew danni fil-proprjeta' tagħhom, għal-liema danni l-intimata għandha tigi ddikjarata unikament responsabbli.

Rat l-lista tax-xhieda u d-dokumenti esebiti u mmarkati minn Dok "PC1" sa Dok. "AZM1" kif jidhru esebiti minn fol. 6 sa fol. 56 tal-process.

Rat li dan ir-rikors gie appuntat għas-smigh minn din il-Qorti diversament preseduta biex jinstema' fis-seduta tad-29 ta' Novembru 2018.

Rat li ghalkemm l-intimata giet notifikata bir-rikors u bid-dokumenti, u anke bl-avviz tas-smigh kif jidher *a tergo* 31 tal-process, xorta baqghet ma pprezentat l-ebda risposta u għalhekk baqghet kontumaci.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fis-27 ta' Gunju 2019 fejn meta ssejhet il-kawza deheru l-abbli difensuri tal-partijiet fejn infurmaw lill-Qorti illi kienu ghaddejjin trattattivi bejn il-partijiet. Il-Kawza giet differita ghall-informazzjoni jew cessjoni għas-seduta ta -14 ta' Novembru, 2019.

Rat illi fis-seduta ta' l-1 ta' Settembru, 2020 xehdu l-Perit Ivan Pace u l-attur.

Rat ukoll illi fil-verbal ta' l-istess seduta l-attur iddikjara illi ma fadallux aktar provi u l-partijiet qablu li filwaqt li jirrimetu ruhhom ghall-atti l-kawza tigi differita ghas-sentenza.

Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghall-11 ta' Dicembru 2020;

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

FATTI

Mill-provi prodotti jirrizulta li l-atturi huma proprjetarji tal-fond numru sitta (6), Block B, "Belsito Flats", Triq l-Ghajn Mhelhel, Zebbug, Ghawdex, mentri l-konvenuta hija l-proprjetarja tal-fond sovrastanti l-fond ta' l-atturi. Hija wkoll għandha l-bejt sovrastanti, bl-arja libera kollha tieghu *ad usuque ed cealum*.

L-atturi jghidu illi tort ta' perkolazzjoni kontinwa ta' ilma, huma sofrew u qed isofru minn hsarat fil-proprijeta' tagħħhom. Jghidu wkoll li l-ingress ta' l-ilma gej mill-bejt, kif ukoll minn konsenturi illi gew traskurati mill-konvenuta bir-rizultat illi dahal l-ilma fil-proprijeta' tagħħom. Skont huma l-aperturi tal-konvenuta thallew traskurati u l-ilma diehel minn hemm ukoll billi *s-sealing* ma sarx. L-istess jingħad għat-terrazzin billi dan ma sarlux manutenzjoni u l-katusi ta' l-ilma tax-xita thallew fi stat hazin billi huma mkissra u mizduda u għalhekk l-ilma ma jghaddix minnhom. L-istampa li jagħtu hija tal-proprijeta' ta' l-intimata fi stat ta' abbandun u mingħajr manutenzjoni, liema stat qed iħalli effetti negattivi fuq il-proprijeta' tagħħom.

Mir-ritratti pprezentati¹ jidher car li din il-perkolazzjoni ta' l-ilma qed tikkagħuna hsarat konsiderevoli fil-fond ta' l-atturi. Dak evidenti mir-ritratti huwa korroborat pjenament mill-Perit Paul Camilleri li fir-rapport tieghu² jikkonkludi li l-hsara li hemm fil-proprijeta' ta' l-atturi hija rizultat tan-nuqqasijiet identifikati fl-istess rapport. Il-Qorti tinnota illi skont ir-rapport hsarat illi jinsabu fil-proprijeta' tal-konvenuta sovrastanti dik ta' l-atturi u li qed jigu njortai mill-konvenuta qed jikkagħunaw il-hsara lamentata mill-atturi.

¹ A fol 14 u fol 44 sa fol 56 tal-process

² A fol 6 tal-process

Tinnota wkoll illi din il-konkluzzjoni waslu ghaliha wkoll periti ohra li r-rapport taghhom gie esebit ukoll mill-atturi³ fl-atti.

Rigward ir-raba, il-hames, is-sitt talbiet irid jinghad illi matul il-prosegwiment tal-kawza l-atturi sahqu li l-entita' tal-hsarat ikkagunat mill-ingress ta' l-ilma rrrendiet il-fond taghhom fi stat li ma hux possibbli ghalihom illi jghixu fih minhabba l-umidita u moffa fost l-ohrajn. Ipprezentaw ukoll il-kont ta' l-ispejjez inkorsi minnhom⁴, liema kont ma giex ikkontestat. Il-Qorti pero' tinnota illi dan kien l-uniku rendikont ipprezentat mill-atturi.

Il-Qorti tinnota li minkejja li l-konvenuta giet notifikata u nterpellata sabiex taffettwa t-tiswijiet necessarji din naqset milli taghmel dak mitlub minnha. Lanqas ipprezentat risposta ghar-rikors guramentat ta' l-atturi. Ebda tentattiv ma sar da parti tagħha sabiex ta lanqas tiprova tiggustifika l-kontumacija tagħha. Dan l-attegġjament tal-konvenuta jammonta għal nuqqas lampanti t'interess li huwa repetut u evidenti tul il-process kollu.

Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet magħmula l-Qorti għalhekk hija tal-fehma li l-pretensionijiet attrici gew ilkoll ippruvati u fil-fatt ma humiex bl-ebda mod kontradetti, u fil-verita' lanqas ma huma kontestati. Dan iwassal lill-Qorti sabiex tikkonkludi li t-talbiet attrici huma mistħoqqa u għalhekk ser tagħiddi sabiex tilqaghhom.

Decide.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi fil-kontumacija tal-konvenuta;

1. **Tilqa' l-ewwel talba** u tiddikjara illi mill-fond proprjeta' tal-konvenuta hemm infiltrazzjoni ta' ilma għal gol-appartament sottostanti proprjeta' ta' l-atturi;
2. Tilqa' t-tieni talba u fil-waqt illi tinnomina lill-Perit Arkitett Godwin Cassar sabiex jidtegħi x-xogħlijet illi għandhom isiru sabiex tigi eliminata permanentement l-infiltrazzjoni ta' ilma mill-fond proprjeta' tal-konvenuta għal go l-appartament sottostanti proprjeta' ta' l-atturi, tordna lill-konvenuta tagħmel dawk ix-xogħlijet hekk identifikati fi zmien xahrejn mid-data ta' din is-sentenza, liema xogħlijet għandhom isiru taht id-direzzjoni tal-Perit imsemmi;

³ A fol 11 sa 12 tal-process – rapport tal-perit arkitett Joseph Dimech;

A fol 44 sa fol 56 – rapport tal-perit Ivan Pace

⁴ A fol 85 tal-process

3. Tilqa' t-tielet talba u tordna illi jekk l-konvenuta tonqos illi taghmel ix-xoghlijiet identifikati mill-perit minnha mahtur fit-terminuakkordat lilha, l-atturi huma awtorizzati li jaghmlu huma l-imsemmija xoghlijiet taht id-direzzjoni ta' l-istess periti nominat, a spejjez tal-konvenuta;
4. Tilqa' r-raba, il-hames u s-sitt talba u fil-waqt li tiddikjara lill-konvenuta unikament responsablli ghall-hsarat fil-fond ta' l-atturi rizultat ta' l-infiltrazzjoni ta' ilma mill-fond tagħha għal go l-appartament ta' l-atturi, tillkwida d-danni flammont ta tlett elef, hames mijja u tlieta u erbghin ewro (€3543) u tordna lill-konvenuta sabiex thallas l-ammont ta' tlett elef, hames mijja u tlieta u erbghin ewro (€3543) lill-atturi bl-imghax legali sad-data ta' l-effettiv pagament.

(ft.) Dr. Brigitte Sultana
Magistrat

(ft.) Maureen Xuereb
D/Registratur

Vera kopja

D/Registratur